

dva turnusa ter je torej ni treba obravnati v enem letu. Na to oglasi se g. učitelj Čerin trdeč, da bi bilo dobro določiti, katere pripovedke se smejo v šoli pripovedovati, ker ni vse sposobno za otroke.

V izgled je povedal dve taki neprimerni pripovedki, kateri sta se baje pripovedovale v nekeji šoli. Referat g. Svetine je bil vsprejet brez debate.

(Dalje prih.)

Iz kranjskega okraja. (Konferencija). Dne 22. malega srpana t. l. smo imeli učitelji kranjskega okraja svoje uradno učiteljsko zborovanje v mestni hiši v Kranji. C. kr. okrajni šolski nadzornik g. A. Žumer otvori točno ob 9. uri konferencijo, pozdravi navzoče učitelje in učiteljice, posebej pa še preč. g. dekana kranjskega Ant. Mežnarca in tri gg. katehete, kateri so s tem pokazali, da se zanimajo za učiteljsvo in da hočejo z njim složno delovati.

G. predsednik imenuje svojim namestnikom g. nadučitelja Fr. Pápo iz Škofje Loke.

Zapisnikarjema se z vsklikom volita gđc. Krušič in g. Gärtner.

Nato konstatira g. predsednik navzočnost 45 učiteljev in učiteljic, jedna učiteljica in trije učitelji so opravičili svojo odsotnost; omenja premembe, koje so se tekom leta izvršile pri šolskih oblastvih in med učiteljskim osebjem ter opomni na lep napredek, kojega je šolstvo v našem okraji v zadnjem letu storilo. Ustanovile, oziroma dovolile so se jednorazrednice na Primskem pri Kranji, v Retečah in na Št. Urški gori; šoli v Selcih in Predvorom sta se razširili v dvorazrednici; dekliška šola v Kranji je postala trirazredna in trirazredna šola v Cerkljah je dobila za prvi razred paralelko. V Sorici se stavi novo šolsko poslopje.

Pri uravnavi učiteljski plač je naš okraj mnogo pridobil, namreč 2350 gld., ali povprečno na jedno učiteljsko moč 4351 gld., seveda posebno zato, ker je bilo učiteljsvo v našem okraji prej zelo slabo plačano.

Ko nam še g. predsednik več ukazov višjih oblastev prečita in raztolmači, preide k svojemu poročilu. Predno pa prične, pravi, da bode govoril le v

glavnih potezah, ker mu radi obilnih opravil ni bilo mogoče nadzorovati še vseh šol.

Učiteljsvo si v obče prizadeva pouk in vzgojo povišati, s čimur je tudi doseglo, da se sme stanje zadovoljno imenovati. Gledé poslopij, notranje oprave in učil je še mnogo nedostatkov, a zboljšuje se vendar polagoma. Najslabše je pri tablah. Te bi se morale vsako leto na novo počrtniti. Snažnost je v nekaterih šolah prav lepa, le v par slučajih bi smelo bolj biti. Tudi pisarno je treba v redu imeti. Učila se zelo vničujejo radi vlažnosti. Šolska naznanila se zelo različno razdeljujejo, dajo naj se natančno v četrtrletjih, prvo četrtrletje naj obsega 3 mesece, druga pa po dva in pol. Ponavljalna šola ni sicer nikjer priljubljena, a nekaj se da doseči, torej je važna, kakor vsakdanja. Obiskovanje se je precej zboljšalo. Izpustnica naj se daje le otrokom, ki so postavnim tirjavam zadostili. Učiteljsvo naj blagovoljno pomaga krajnim šolskim svetom pri sestavi vsakoletnih računov, da jih ne bode treba po trikrat vračevati, kar se je letos v par slučajih zgodilo. Učni redi naj se pred začetkom v dveh komadih dopsiljejo v potrjenje. Ako se ni nič premenilo, naj se tudi to naznani. Učiteljsvo na večrazrednicah mora vloge na višja oblastva pōtem šolskega vodstva pošiljati, ker nimajo neposrednje zveze z njim.

Izmed uradnih spisov se kronika najbolj različno piše, zato nam g. nadzornik poda nekako navodilo, kaj in kako naj pride v njo, Matrika in tednik sta povsod v redu, le naj se vsled novejših ukazov zapiše v matriko tudi, ima li učenec stavljen kōze in dotično spričevalo. — Vložni zapisnik je zelo važna knjiga, torej naj se vselej natančno izdeluje. — Šolskim knjižnicam pripisujejo oblastva veliko važnost, torej naj se vedno popolnujejo, kjer jih pa ni, naj se ustanove. Da pa ne bode noben učitelj v skrbeh, kake knjige bi kupil, da bi bile otrokom prikladne, izdalo je vodstvo I. mestne petrazredne šole v Ljubljani v svojem »Letnem poročilu« izkaz knjig svoje knjižnice. Ta šola je namreč tako srečna, da ima v svoji knjižnici vse slovenske za otroke sposobne knjige.

(Dalje prih.)

Društveni vestnik.

Iz Postojine. (K dopisu »Naše društvo«.)^{*)} Blagoizvolite g. urednik k dopisu g. —t. sledeče v popolnitev sprejeti: »Viharne debate« so se imenovani trije (P., P., K.) res udeležili, povzročil jo je pa jedini g. Z. Za pazno lekturo 2. lista slov. pesimista se pa prav lepo zahvalim; priporočal je g. —t. svoj umotvor na nepravo adresu. »Društva imajo občne zbere zato, da se razjasnijo različna mnenja, ne pa

da hoče kdo po vsi sili učiti nas svoje nazore kot jedino prave« tako je račil pisati. Kdo pa je tako ravnal? Ali ne oni, ki so zavrgli sklep večine, da se gledé na »malo vsotico« v društveni blagajnici ustanova podpor za jedno leto odloži? Zavrgli ste ta sklep večine, češ, »saj se je to že poprej (pred kako debato) sprejelo«. Pač kuriozno! Zakaj se ne poroča čiste resnice, če se kočljiva ta stvar sproži? Kdo pa je vezal otroke brez konca in kraja? Morda dotični gospod, ki je stvarno in premišljeno stavil predlog za odložitev podporne zaloge. — Izstopil pa

^{*)} Ta dopis priobčujemo na osobno prošnjo dopisnikovega g. tovariša, da se slišita obe stranki in s tem smatramo to stvar končano. Ured.

sem res iz društva (pa ne sam), ker ima vsak olikan človek pravico, da na olikane ugovore dobiva olikane odgovore. Sploh pa priporočam več takta v objavljenih tacihi poročil.

Koncem mojega dopisa priporočam pa g. —tju, da si »pazno prečita« 2. listek »slov. pesništva«. S tem smatram stvar za končano. Toliko pa v obrambo in po pooblastilu napadenih. *Štefan Primožič.*

Občni zbor »vdorskega učiteljskega društva« bode v petek 4. kimovca po navadnem običaji. — Ob 8. bode sv. maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakopu; in ob 9. zborovanje v mestni dvorani. Udom se bode te dni razposlal račun za preteklo društveno leto.

Iz Krškega. Dne 15. malega srpana t. l. ob 2. uri popoldne je imelo na vrtu g. Gregoriča »Pedagoško društvo« v Krškem šesti občni zbor. Razven polnoštevilnega učiteljstva krškega okraja je prišlo k zboru tudi mnogo gostov. Vlado je zastopal krški c. kr. okrajni glavar g. H. Weiglein.

Po srčnem pozdravu poroča prvosednik g. Fr. Gabršek v glavnih potezah o društvenem delovanju preteklega društvenega leta. Društveni tajnik g. J. Bezljaj poroča na to podrobneje o društvenem delovanju, ter omenja daril, ki jih je društvo prejelo tekom leta, namreč: milostljivi knezoškof g. dr. Michael Napotnik v Mariboru je podaril društvu 10 gld., vis. č. g. prošt dr. L. Klofutar v Ljubljani 5 gld., g. dr. vitez Močnik v Gradci 3 gld., g. dr. Jurij Strbenec, dekan v Leskoveci 3 gld., okrajna učit. knjižnica v Krškem 20 gld., posojilnica v Krškem in v Konjicah po 10 gld., kar je zbor s »slava«-klici vzel na znanje.

Društvo izreče zahvalo tudi vsem gđč. učiteljicam in gg. učiteljem, med temi zlasti: g. B. Valenti in gđč. Mariji Wessnerjevi v Ljubljani, ki sta se trudila z razpečavanjem knjig.

Blagajničarica gđč. Marija Michél poroča potem o društvenih dohodkih in stroških. Dohodkov je bilo 331 gld. 3 kr., stroškov 179 gld. 86 kr., ostane torej 151 gld. 17 kr. gotovine, ki se ima porabiti za pokritje še ne plačanih tiskarskih stroškov »IV. Pedagoškega letnika« l. 1890. Pregledovalci računov so bili izvoljeni gg.: Iv. Gantar, Fr. Lunder in J. Saje, ki so našli račune v popolnem redu.

V društveni odbor so se soglasno izvolili dose-danji odborniki gg.: J. Bezljaj, Fr. Gabršek, Fr. Jamšek, Iv. Lapajne, dr. T. Romih, Iv. Rupnik in gđč. Marija Michél.

Gospod ravnatelj Iv. Lapajne potem v imeni učiteljstva prav srčno zahvaljuje pisatelje »Pedagoškega letnika« za njih požrtvovalnost v prid šolstva, kar zbor z »živijo«-klici potrjuje.

Potem stavi g. nadučitelj L. Abram nasvet, da bi udje — učitelji »Ped. dr.« nekoliko več udnine plačali in da bi zato »Ped. dr.« prevzelo postavljenje spomenikov umrlim tovarišem. Po daljši debati se sklene to odboru prepustiti v ugodno rešitev.

G. prvosednik se na to zahvali za obilno udeležbo in želi, da bi društveniki ostali zvesti, društvo pa podpirali s prispevki in med slovenskim razumnštvom nabirali novih udov. Končno še prav toplo vabi k sodelovanju ter slednjič sklene zborovanje s trikratnimi »slava«-klici na presvetlega cesarja. *M. M.*

Vestnik.

Osobne vesti. Okrajni šolski nadzorniki. Minister za uk in bogočastje je imenoval okrajnimi šolskimi nadzorniki na Kranjskem: Za nemške šole v kočevskem okraju g. I. Wolseggerja, c. kr. gimnazijskega profesorja v Kočevju; za slovenske in utrakvistične šole v istem okraju g. L. Pintarja, c. kr. gimnazijskega profesorja v Novem Mestu; za nemške šole v Ljubljani g. J. Wallnerja, c. kr. gimnazijskega profesorja v Ljubljani; za radovljiški šolski okraj g. Fr. Levca, c. kr. profesorja na višji realki in okrajnega šolskega nadzornika v Ljubljani.

Odposlanci v deželno učiteljsko konferencijo so bili dalje izvoljeni v kranjskem šolskem okraju gg. J. Kragl (Trzin), J. Levičnik (Železniki), A. Vavken (Cerklje); v radovljiškem okraju gg. J. Bernard (Jesenice), J. Kovšca (Kropa); v krškem okraju gg. L. Abram (Kostanjevica), F. Lunder (Raka), dr. T. Romih (Krško), v novomeškem okraju gg. A. Jerše (Trehnje), Fr. Koncilijs (Zužemperk); v črnomalskem okraju gg. I. Barle (Podzemelj), Fr. Šetina (Črnomelj); v logaškem okraju gg. L. Božič (Žiri) in V. Ribnikar (Dol. Logatec).

Iz c. kr. učiteljske v Ljubljani. Na moškem učiteljski so bile zrelostne preskušnje od dne 11. do

14. mal. srpana pod predsedstvom člana c. kr. deželnega šolskega sveta, ravnatelja dr. Rudolfa Junovicza. Od 16 gojencev četrtoletnikov in 1 ekster-nista je 15 dostalo preskušnjo z dobrim uspehom, 2 jo bodeta v dveh mesecih ponavljala; jeden gojenec se preskušnje zaradi bolezni ni mogel udeležiti. Preskušnjo je počastil tudi g. deželni predsednik baron Winkler s svojim pohodom. Od 63 gojencev prvo-, drugo- in tretjeletnikov je bilo na konci šolskega leta 35 sposobnih, 10 nesposobnih za višji razred; 18 jih mora delati ponavljalno preskušnjo. Na deški vadnici je od 119 učencev napredovalo 42 prav dobro, 67 dobro in 10 nezadostno.

Na ženskem učiteljski je od 38 gojenk četrtega leta zrelostno preskušnjo dostalo 33 (2 z odliko), 5 pa jih sme preskušnjo v dveh mesecih ponavljati. Od 45 gojenk drugega leta je bilo 33 sposobnih, 1 nesposobna za višji razred; 11 pa jih mora delati ponavljalno preskušnjo. Na dekliški vadnici je od 131 učenek napredovalo 34 prav dobro, 86 dobro, 9 nezadostno; 2 učenki sta bili zaradi bolezni neizprašani.

Učiteljske plače na Nemskem. V Frankfurtu na M. dobivajo predstojniki javnih šol po 4400, 4900, 5400 mark, učitelji pa po 1800, 2400, 3000, 3500,